

Dziuba, Andrzej Franciszek

"St John the Baptist Guide and Witness",
"Journal of Spirituality" 2006, nr 6 :
[recenzja]

Warszawskie Studia Pastoralne 8, 201-204

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SOVEREIGN MILITARY HOSPITALLER ORDER OF SAINT JOHN OF JERUSALEM OF RHODES AND MALTA, **St John the Baptist Guide and Witness**, (Journal of Spirituality, nr 6), Roma 2006, ss. 83.

Zainteresowania historyczne niosą w sobie niezwykle bogactwo, które ma także uwarunkowania osobowe i indywidualne. Nie są one jednak jednocześnie oddzielone od całości zewnętrznych i różnorodnych uwarunkowań. Nie mniej jednak są pewne tematy, które wzbudzają większe, a inne mniejsze zainteresowanie badawcze czy bardziej popularno-naukowe. Oczywiście, dochodzą tu jeszcze do głosu uwarunkowania środowiskowe czy różnorodne okoliczności czasu.

Te uwarunkowania dotyczą także problematyki religijnej i kościelnej. W nią wpisuje się od wielu wieków problematyka zakonów rycerskich. To niezwykła tradycja, która ma także swoją teraźniejszość, i to bardzo żywą oraz twórczą. Dotyczy to szczególnie Zakonu maltańskiego, który jest jednym z najbardziej szeroko znanych i aktywnych w swej posłudze dla potrzebujących.

W ramach serii poświęconej problematyce duchowej Zakon od 2001 r. rozpoczął wydawać serię: „Zeszyty duchowe”. Jako już szósty tom tej serii ukazało się prezentowane opracowanie tym razem poświęcone św. Janowi Chrzcicielowi, który jest głównym patronem Zakonu.

Na początku książki zamieszczono spis treści (s. 3), a następnie *Wprowadzenie* pióra abpa Angelo Acerbi, aktualnego wielkiego prałata Zakonu (s. 5–6). Tekst ten stanowi zaprezentowanie zawartości dzieła, ale od strony jego głównego bohatera.

Pierwszy tekst nosi tytuł: *Św. Jan Chrzciciel, patron Zakonu maltańskiego* przygotowany przez kard. Pio Laghi, aktualny „Patronus” Zakonu (s. 7–12).

Powołanie i promocja to zagadnienie podjęte przez abpa Maurice Coupe de Murville (s. 13–23). Wskazując na pierwszy człon tytułu autor wskazuje na zanurzenie w procesie stawania się członkiem Zakonu. Przykładem dzieł powołania jest Anna ze świątyni jerozo-

limskiej. Natomiast formacja winna łączyć się z edukacją i zwłaszcza kierownictwem duchowym.

Ks. Bruno Martin, kapelan magistralny omówił temat: *Nauczanie św. Jana Chrzciciela i ideały Zakonu* (s. 25–39). Nauczanie to wzywa do konkretnej postęgi charytatywnej, a sam Jan bardzo wyraźnie ukazuje obecność Jezusa Chrystusa.

Jan świadek i przyjaciel Pana, taki tytuł przeanalizował abp Angelo Acerbi (s. 41–48). To świadek Baranka Bożego niosący świadectwo światła. Wszystkie dzieła Jan pobudzają ku wierze i jej ożywieniu.

Ks. Giuseppe Azelio Manzetti, naczelny kapelan Wielkiego Przeoratu Rzymu ukazał słynny temat: *Oporter illum crescere, me autem minui* (s. 49–61). To spotkanie historii i prorocstwa, ale w rzeczywistości staje *ecce Agnus Dei*. W tym kontekście Jan dostrzega, że może już odsunąć się, aby może jeszcze wyraźniej pokazać, że na pierwszym miejscu jest Bóg, a nie ten kto Go zwiastuje. Jednocześnie także wobec Jana wybrzmiewa pokora Jezusa z Nazaretu. Otwartym pozostaje zadanie służenia, a nie być obsługiwany przez Boga. Autor stawia pytanie, kto zatem jest pokornym. W tym całym kontekście wyakcentowuje Zakon widziany w jego powołaniu, które należy przyjąć z radością, pamiętając *unum est necessarium...*

Kolejny blok tematyczny nosi tytuł: *Młodość Zakonu – „Amici Sponsi – Friends of the Bridegroom”* przygotowany przez Fra Georg Lengerke (s. 63–73). To pytanie o bystre i wnikliwe dostrzeganie głosu Pana młodego. Jednocześnie przygotowywanie zaślubin, a także zwrócenie uwagi na przyjaźń panny młodej. Posługa w tym dziele wskazuje na potrzebę zgodności z bijącym sercem panny młodej.

Uwięzienie dla prawdy i sprawiedliwości omówił hrabia Neri Capponi (s. 75–78), podkreślając w ten sposób główne motywy męczeństwa św. Jana Chrzciciela.

Wreszcie w ostatnim tekście opatrzonym tytułem *Męczeństwo* Fra Franz von Lobstein podejmuje właśnie zagadnienie męczeństwa (s. 79–83).

Prezentowana książka stanowi kolejny tomik materiałów dla formacji duchowej członków Zakonu maltańskiego. W poprzednich zwrócono uwagę m.in. na pielgrzymowanie czy zwłaszcza główne hasło posługi maltańskiej: *tuitio fidei et obsequium pauperum*. To szczególnie ważne tematy i idee, które winny praktycznie pomagać w drodze systematycznego duchowego doskonalenia się członków Zakonu maltańskiego. Dobrze, że tak twórczo i odpowiedzialnie sięgnięto do św. Jana Chrzciciela, głównego patrona Zakonu, tak w jego życiu jak świadectwie oraz pozostawionym przesłaniu ewangelicznym. Jak pokazuje omawiana książka może on być nadal szczególnie żywym inspiratorem duchowości maltańskiej. Wynika to m.in. z faktu niezwyklej bliskości i niezwyklej aktualności jego przesłania ewangelicznego. Idąc za przepowiadaniem Sługi Bożego Jana Pawła II można powiedzieć, iż chodzi tutaj dziś już o przepowiadanie nowej ewangelizacji, dla której Jan Chrzciciel jest znakomitym modelem.

Warto zauważyć, że proponowane treści sięgają bardzo obficie do przekazu biblijnego. Zresztą trudno mówić o św. Janie Chrzcicielu pomijając przesłanie tekstów objawionych. To jest przecież jedyne, ale jednocześnie jakże twórcze źródło jego miejsca w historii zbawienia, i to na przełomie Starego i Nowego Przymierza. Jan jest nie tylko łącznikiem przymierzy, najdoskonalszym ze zrodzonych z niewiasty na ziemi, ale przede wszystkim znakiem drogi do przejścia zadanej damie i kawalerowi Zakonu maltańskiego. Winna to być droga chrześcijańskiego świadectwa, która prowadzi do świętości.

Dobrze oddaje treści wszystkich zamieszczonych opracowań drugi człon tytułu książki. Faktycznie bowiem św. Jan Chrzciciel jawi się jako przewodnik i świadek. Jest to zatem wyjątkowo harmonijne spotkanie nauczania i życia. Oczywiście, wszystko to ma swoją moc ostateczną w Jezusie z Nazaretu. Tak też winni na drogę swego życia patrzeć damy i kawalerowi Zakonu.

Należy polecić prezentowaną książkę damom i kawalerom Zakonu maltańskiego. Jednocześnie jednak ma ona także o wiele szerszy zasięg. Przecież przesłanie św. Jan Chrzciciela adresowane jest do wszystkich chrześcijan. Zatem książka ta może być przydatna szerokim rzeszom otwartym na głębsze dzieła duchowości oraz osobisty

postęp w świętości. W tym zdaje się św. Jan Chrzciciel być pewnym znakiem, który wydaje się być niezwykle otwartym i twórczym.

Propozycje zawarte w prezentowanej książce mają wielorakie walory. Są to przede wszystkim walory duchowe, wpisane w szeroko rozumianą formację duchową, ukierunkowaną zwłaszcza ku damom i kawalerom Zakonu maltańskiego. Dla nich św. Jan powinien pozostać na zawsze modelem rycerskiej duchowości zakonnej, która choć się zmienia w swych formach i zewnętrznych znakach, to ostatecznie w niczym nie utraciła swego ducha. Praktycznie jednak zawarta propozycja jest o wiele szersza, bo odnosi się także do wielu innych zakonów rycerskich. Św. Jan Chrzciciel winien pozostać dla chrześcijan znakiem owocności Bożych darów.

Bp Andrzej F. Dziuba